

ကျေးလက်ဒေသဆင်းရဲမှုသံသရာကိုတိက်ဖျက်နိုင်ရေးလယ်ယာကဏ္ဍ လူမှုစီးပွားဘဝမြှင့်တင်ပေး

ညွှန်ဝေမောင်(ငါးဦးစီး)

“ ဘယ်လိုလုပ်မလဲ ဒီလိုအမြတ်မီးရေကြီးရေလျှံဖြစ်နေရင် စပါးကစိုက်ပြီးလိုက် ရေကြီး လိုက်နဲ့ စိုက်သမျှလဲပျက်ကုန်ပြီ။ ကြီးလည်းခဏ (၂)ရက် (၃)ရက်ဆုံးရင်ပြန်ကျမယ်ဆိုတဲ့ ရှင့်မျှော်လင့်ချက် ကလည်း (၂)နှစ် (၃)နှစ်ရှိပြီ။ ရေကလည်းပြန်မကျ၊ စိုက်ပြီးသမျှလယ်တွေကလည်း ရေမြှုပ်နှံပြီလေ” ဟု မျက်ရည်လည်ခဲ့နှင့် နှစ်းခင်မှု၏ပြောသမျှကို စောထွန်းအုံတစ်ယောက် ခေါင်းငိုက်စိုက်ခံနေရသည်။ ကရင်ပြည်နယ်တွင် သလွင်မြစ်၊ ဂျိုင်းမြစ်၊ လှိုင်းဘွဲ့မြစ်တို့ ရေကြီးရေလျှံဖြစ်တိုင်း တစ်ပြည်နယ်လုံး ရေကြီး ရေလျှံဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် မြစ်၊ ချောင်းနှီးသော ကျေးရွာများတွင် ရေကြီး ရေလျှံဖြစ်ပါက စိုက်ပြီးလယ်မြေများကိုပါ ရေလွမ်းလေ့ရှိသည်။

ရေကြီး ရေလျှံဖြစ်တော့ မြစ်၊ ချောင်းထဲကပါလာသော နှုန်းမြေများကလယ်မြေကို မြေသုကောက်ပေးသည်။ အထူးသဖြင့် နှုန်းသွင်းမြောင်းများမှ နှုန်းများဝင်လာခြင်းကိုလယ်သမားများ ဝမ်းသာကြသည်။ စပါးခင်းများက ဉာဏ်တွေအောင်သီးသည်။ ယခုဆုံးလွှာ ကရင်ပြည်နယ်အစိုးရအစိုးအစဉ်ဖြင့် နှုန်းသွင်းမြောင်းတွေလည်းတူးဖော်ထားသည်။ နှစ်စဉ်ရေကြီးရေလျှံဖြစ်ချိန်တွင် လယ်ယာမြေများ ရေကြီးနစ်မြေပိုများကင်းဝေးစေရန် ရေသွင်းရေထုတ်မြောင်းများကိုလည်း ပေသောင်းချိ၍ တူးဖော်ထားသည်။

မိုင်အားဖြင့် (၁၀)မိုင် (၁၅)မိုင် အရှည်အထိ တူးထားသည်များလည်းရှိသည်။ ဒီနှစ်လည်းမြောင်းရှည်တူးပြီးဖြစ်၍ ရေကြီးမှုဒ်ကိုခံရလျှင်လည်း ခဏဘဲဖြစ်မည်ဟု စောထွန်းအုံကတွက်ထားသည်။ ဟိုတစ်ခါ ေသပြင်ချောင်းမှစ၍ ဘုရားကုန်းကျေးရွာအနီးရှိ ငါးပြေမတောင်အထိ ရေနှုတ်မြောင်း ပေနှစ်သောင်းနှစ်ထောင်ကျော် တူးထားသဖြင့် စောထွန်းအုံတို့ ကော့ကဒါရွာအနီးရှိ လယ်မြေများတွင် ရေကြီးရေလျှံမှ ခဏတာဘဲဖြစ်မည်ဟု မှန်းဆတားသည်။ အောင်ရေလိုလျှင်လည်း ဒီမြောင်းက ရေသွယ်၍သွင်းနိုင်ပြီဟုတွက်ထားသည်။ ယခုရေကြီး နေတာ(၃)ရက်လောက်ရှိနေပေမဲ့ ရေကကျရှိပ်မပြ၍ ခင်မှုပြောလည်းပြောစရာဖြစ်နေသည်။ ပြည်နယ်အစိုးရ ကရေနှုတ်မြောင်းပြီးစီးပြီမို့ ရေစောစောကျလျှင် စိုက်ပြီးလယ်မြေများပြင်ဆင်စရာရှိလည်း အနည်းငယ်ဘဲရှိ မည်ဟုတွက်ထားသည်။

ဒီနှစ်မှုမိုးက ထူးထူးခြားခြားကောင်းနေသည်။ နေ့စဉ်ညာစဉ်လိုလိုမိုးရွာနေသည်။ မြစ်ရေတက်ရက် မဟုတ်သည်တိုင်ရေကတက်နေသည်။ ရေကျသွားလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ထားသည့်ရက်တွင်ရေကမကျဘဲ ဖြစ်နေသည်။ ရေနှုတ်မြောင်းမတူးဖော်မို့က ကံကိုသာအားကိုရှိ စိုက်ပျိုးခဲ့ရသည်။ ရေကြီးရေလျှံဖြစ်၍ စပါးခင်းများပျက်စီးသွားလျှင် ပြန်စိုက်ဖို့အရင်းအနီးကမရှိ။ မျိုးစပါးကမရှိ။ မြေသုကောမလိုက်နိုင်။

ပြန်ထွန်ယက်စိုက်ပြန်တော့အောင်ရေရှိခက်။ ဆင်းရဲတွင်းသံသရာက ရုန်းထွက်ဖို့ခက်လျချေသည် တကား။

ယခုတော့အရင်ကလို စိုးရိမ်ဖို့မလို။ ရေသွင်း ရေထုတ်မြောင်းများတူးထား၍ ရေကြီး ရေလျှံးဖြစ်လျှင်လည်းရက်ပိုင်းသာဖြစ်သည်။ စောထွန်းအုံတွက်ဆထားသည့်အတိုင်း မိုးပြတ်သွားတော့ ရေက တဖြည်းဖြည်းကျလာသည်။ လယ်ကွင်းများရေနစ်မြှုပ်မှုမှုကင်းလွှတ်သွားသည်။ စောထွန်းအုံတို့လယ် (၁၀) ဒကကော်တွင် (၂)ဒကခန်းသာရေကျန်သေးသည်။ မေနိမ့်ပိုင်းဖြစ်၍ နည်းနည်းပါးပါးကျန်နေခြင်းဖြစ်သည်။

“ ဟောခင်မှု - ရေကျသွားပါပြီဟာ။ ရေမြှုပ်တဲ့ရက်(၂)ရက်လောက်ဘဲဆိုတော့ အပင်တွေ လည်းမသေဘူး။ မြေနည်းနည်းလိုက်ဆွလိုက်ရင် အားလုံးအဆင်ပြုသွားမှာဘဲ။ နောက်ပြီးစိုက်ပျိုးရေးဦးစီး ဌာနက စပါးပင်တွေသောရင်လည်း ပြန်စိုက်ဖို့မျိုးရော၊ စပါးတွေမှာထည့်ဖို့ မြေသြဇာရောအလကား ဖြန့်ဝေဖို့စိစဉ် နေပြီဟာ ”ဟုစောထွန်းအုံကေန်းသည် နှစ်းခင်မှုကိုပြောလိုက်သည်။

“ဟုတ်တယ်တော့၊ ရှင်ပြောတာမှန်သွားပြီ။ ပြည်နယ်အစိုးရအစီအစဉ်နဲ့ ရေသွင်း ရေနှုတ်မြောင်းလုပ်ပေးလိုက်တဲ့ ကျေးဇူးပါတော်” ဟု နှစ်းခင်မှုကပြန်ပြောသည်။

ကျေးဇားအုပ်စုရှိလယ်သမားအားလုံးစုံညီစွာတက်ရောက်ကြသည်။ ရေကြီးရေလျှံးဖြစ်၍ ရေနစ်မြှုပ်ခဲ့သော လယ်ပိုင်ရှင်များ၊ အခြားလယ်သမားများလည်း တက်ရောက်ကြသည်။ ပြည်နယ်စိုက်ပျိုးရေးဦးစီး ဌာနမှ အရာရှိကြီးများလည်းပါဝင်သည်။ ရေမြှုပ်လယ်မြေများ၏ လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းပေးမည့် အစဉ်းအဝေးဖြစ်သည်။

“ခင်ဗျားတို့ကျေးဇာာကလယ်သမားတွေ ရေကြီးရေမြှုပ်ဖြစ်လိုစပါးမျိုးလိုလျှင် မျိုးစပါးတွေပေးမှာဖြစ်လို ကွင်းဆင်းကြည့်ရှုတာဘဲဖြစ်ပါတယ်။ တစ်ချို့ကအရံပျိုးခင်းတွေရှိလို့ ရက်မလွန်သေးရင် အဲဒီမျိုးတွေနဲ့မြန်မြန်ပြန်စိုက်နိုင်အောင်လုပ်ကြပါ။ မြေသြဇာလိုအပ်ချက်တွေရှိရှင်လည်းပေးပါမယ်။ အရေးပေါ်တွန်ယက်ဖို့လိုလျှင်လည်း စက်မှုလယ်ယာဉ်းစီးဌာနက တွန်စက်တွေ အဆင်သင့်စောင့်နေကြပါတယ်။ လက်တွန်း တွန်စက်လိုချင်ရင်လည်း အရှစ်ကျစွန်နဲ့ဝယ်လို့ရအောင်စီစဉ်ထားပါတယ်။ သမဝါယမျိုးစီး ဌာန၊ စက်မှု လယ်ယာဉ်းစီးဌာနတို့နဲ့ ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ကြရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဌာနဆိုင်ရာတာဝန်ရှိသူ များလည်း အားလုံးပါကြပါတယ်။ ဒီနှစ်ကရင်ပြည်နယ်ရေကြီးရေလျှံးဖြစ်တယ်ဆိုပေမဲ့ လိုအပ်တဲ့နေရာတွေမှာ ရေသွင်း/ ထုတ်မြောင်းတွေ၊ နှဲးသွင်းမြောင်းတွေတူးဖော်ထားပြီးဖြစ်လို့ နေရာတစ်ချို့မှာဘဲ စပါးခင်းတွေနစ်မြှုပ်ခဲ့တာ။ ရက်ပိုင်းအတွင်းမှာဘဲရေပြန်ကျသွားလို့။ တစ်ချို့လယ်တွေရေမြှုပ်ချိန် မကြာတဲ့အတွက် မပျက်စီးပါဘူး။ နည်းနည်းပါးပါးပြင်ဆင်ပေးရုံးဘဲ မူလစပါးထွက်အတိုင်းရရှိမှုပါ။ မြေသြဇာလိုအပ်ချက်ရှိလျှင် ပြောပါ။ ကျွန်းတော်တို့ဌာနက ထောက်ပံ့နိုင်သမျှ ထောက်ပံ့ပါမယ်။ ပြည်နယ်အစိုးရကလည်း လိုအပ်တာ ရှိရင်အားမနာတမ်းတင်ပြုပါ။ ဘာမှကြောက်ချုံမနေဘဲ လိုအပ်ချက် ရှိတာကိုသာ တင်ပြကြဖို့လိုပါတယ်ဆိုပြီး ညွှန်ကြားထားပါတယ်” ဟုစိုက်ပျိုးရေးဌာနမှုးမှုရှင်းပြသည်။ ကျေးဇားနေပြည်သူများမှ မိမိတို့လိုအပ်ချက် များကို ကျေးဇားအုပ်ချုပ်ရေးမှုးထံစဉ်းတင်ပြထားသည်။

စောထွန်းအုံနှင့် နှစ်းခင်မှုတို့လည်းလယ်(၂)ဒကခန်း ရေမြှုပ်နေမှုတွင်ဒကဝက်ခန်းသာ ပြန်စိုက်ဖို့လိုသည်။ ကျွန်းဒကများမှာ ပေါင်းသင်မြေဆွဲ၊ မြေသြဇာကျေးလိုက်ရုံနှင့် ပုံမှန်ပြန်ဖြစ်သွားသည်။ ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့၏စီစဉ်မှုပြင့် စိုက်ပျိုးရေးဌာနမှုးထောက်ပံ့ပေးသော မြေသြဇာလည်းရရှိ၍ စပါးခင်းများက မဲမှာင်နေအောင်အပင်များ ကြည့်ကောင်းလှသည်။ ယခင်ကရေမြှုပ်ပြီဆိုလျှင် မစဉ်းစားနဲ့တော့။ မျိုး

စပါးပေးမည့်သူလည်းမရှိ။ မြတ်စောက်ပုံမှုလည်းမရှိ။ လျည့်ကြည့်မည့်သူတောင် မရှိဟုပြော ချင်သည်။

ယခုတော့ရေနှုတ်မြောင်းများတူးဖော်ပေးခြင်း၊ နှဲသွင်းမြောင်းများတူးဖော်ပေးခြင်း၊ အောင်ရေ ရရှိရေးမြစ်ရေတင်စီမံကိန်းများဆောင်ရွက်ပေးခြင်း ရေကြီး ရေလျှံဖြစ်သည်နှင့် ပြည့်နယ်အစိုးရအဖွဲ့နှင့် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနတို့မှ လိုက်လုံကြည့်ရှုစစ်ဆေးခြင်း လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းပေးခြင်း၊ ထွန်ယက်ရန်၊ ပျိုးထောင်ရန်၊ မြတ်စောထည့်ရန် အားလုံးစီစဉ်ပေးခြင်းတို့ကြောင့် စောထွန်းအုံတို့မိသားစု ပျော်မဆုံးဖြစ်နေသည်။

“ကိုထွန်းအုံရယ်၊ မိုးဦးကျစ ရေကြီး ရေလျှံဖြစ်တော့ လယ်တွေတော့ရေမြှုပ်ကုန်ပါပြီ ဆိုပြီး စိတ်ဆင်းရလိုက်ရတာ။ အရင်တို့ ရေသွင်း/ထုတ်မြောင်းတွေလည်းမရှိ၊ ရေကလည်း တော်တော် နဲ့ပြန်မကျတတ်လို့ အတော်စိတ်ပူသွားခဲ့တာ။ ပြန်စိုက်ပျိုးဖို့၊ မြတ်စောသုံးဖို့ဆိုတာလည်း မလွယ်ဘူးလေ။ ခုတော့လည်းပြည့်နယ်အစိုးရအဖွဲ့နဲ့ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနတို့က စိုင်းကူပေးလို့ ကျပ်တို့လယ်တွေ စိမ်းညီ့ နေတာပဲ တော်” ဟု ခင်မှုကဝမ်းသာအားရပြောသည်။

လေအသုတ်တွင် စပါးပင်ပျိုးများမှ လိုင်းထသွားသည်။ မွေးမြှုမြေစပါးနှုံးကသင်းနေသည်။ နက်မောင် စိမ်းညီ့နေသောလယ်ကွင်းပြင်ကိုကြည့်ရင်း ရင်းတွင်း၌ပိတ်ဖြာနေမိသည်။ ဟိုယခင်ကနယ်မြေမအေးချမ်းခြင်း၊ ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ခြင်းတို့ကြောင့် ဆင်းရတွင်းနက်ခဲ့ရပုံများကို ပြန်တွေးနေရင်းမှ ယခုတော့ ယခင်ကလိုမဟုတ်ပြီ။

စိမ်းညီ့နေသော လယ်ကွင်းထဲရှိ စပါးခင်းများမှ ဝင်းမှည့်လာမည့်အချိန်၊ စပါးသိမ်းပြီးလို့ ငွေစွေးသည်နှင့် သားတော်မောင် စောဖိုးခွားကို ရှင်ပြုပေးရမည့်အချိန်တို့ကို မျှော်တွေးကြည့်နဲ့နိုင်ခဲ့ပြီ။ လယ်ကွင်းတစ်လျှောက်မျှော်ကြည့်ရသော စောထွန်းအုံ၏ မျက်နှာတွင်လည်း နန်းခင်မှုကဲ့သို့ပင် တွေးနေလိမ့်မည်ထင်ပါသည်။ မည်သို့ပင်ဆိုစေ အခြေခံကျေးလက်နေတောင်သူ လယ်သမားတို့၏ဆင်းရတွင်းမှ ရုံးထွက်နိုင်ခဲ့ပြီ။ နိုင်ငံတော်၏ဘက်ပေါင်းစုံမှ လူမှုစီးပွားမြှင့်တင်နှုံးများသည် ကော့ကဒါကျေးရွာမှ စောထွန်းအုံနှင့် နန်းခင်မှုကဲ့သို့သော လယ်သမားမိသားစုများကို လူမှုစီးပွားတို့ပွားလာစေမည်မှာ အမှန်ပင်ဖြစ်ကြောင့်တွေးထင်မိပါတော့သည်။